

NYT LOVFORSLAG OM BETALINGSFRISTER MV.

1. Indledning

Den 3. oktober 2012 fremsatte justitsministeren et lovforslag, der indfører regler om maksimale betalingsfrister i aftaleforhold mellem erhvervsdrivende samt mellem erhvervsdrivende og offentlige myndigheder, ændrede rentebestemmelser ved forsinket betaling i sådanne aftaleforhold samt bestemmelser om inddrivelsesomkostninger.

Lovforslaget har til hensigt at implementere Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner.

Formålet med lovforslaget er blandt andet at begrænse ensidigt fastsatte lange betalingsfrister. Hovedelementerne i lovforslaget fremgår af det følgende.

2. Oversigt

2.1 Betalingsfrister

- Betalingsfristen kan højst udgøre 60 dage for erhvervsdrivende og som udgangspunkt højst 30 dage for offentlige myndigheder.
- For så vidt angår erhvervsdrivende kan længere betalingsfrist aftales men fristen må ikke være urimelig for fordringshaver.
- Mulighed for at indgå aftale om ratevis betaling i henhold til betalingsplan.

2.2 Renter og inddrivelsesomkostninger

- Tillægget til den lovbestemte morarentesats forhøjes fra 7 % til 8 % (også i forbrugerforhold).
- Ret til fast kompensationsbeløb i tilfælde af forsinket betaling (ikke i forbrugerforhold).
- Ret til at kræve kompensation for inddrivelsesomkostninger samt ret til morarente kan ikke udelukkes ved aftale mv.

2.3 Ikrafttræden

- Forventet ikrafttræden den 1. marts 2013.
- Loven finder som udgangspunkt ikke anvendelse på aftaler, der indgås før.

- Sådanne aftaler er dog omfattet af de nye regler om morarente og kompensationsbeløb for inddrivelsesomkostninger, hvis betalingskrav opstår som følge af forsinkelse efter lovens ikrafttræden.

3. Betalingsfrister

3.1 Omfattede aftaler

Forslagets bestemmelser om betalingsfrister omfatter krav på vederlag i henhold til aftale om levering af varer eller tjenesteydelser, der er indgået mellem erhvervsdrivende som led i deres erhverv eller mellem en erhvervsdrivende som led i sit erhverv og en offentlig myndighed.

3.2 Aftaler mellem erhvervsdrivende indbyrdes

Er aftalen indgået mellem erhvervsdrivende som anført under pkt. 3.1, kan den aftalte betalingsfrist ikke være længere end 60 dage regnet fra det tidspunkt, da fordringshaveren afsendte eller fremsatte anmodning om betaling.

Denne frist kan dog forlænges, hvis fordringshaveren udtrykkeligt har godkendt en længere betalingsfrist og denne længere frist ikke er urimelig over for fordringshaveren.

Lovforslaget henviser til direktivet, hvoraf fremgår, at der skal tages hensyn til alle sagens omstændigheder, herunder enhver klar afvigelse fra god handelspraksis i strid med "god tro og redelig handlemåde", produktets eller tjenesteydelsens art, samt om skyldner har en objektiv grund til at fravige betalingsfristen. Desuden henvises til Aftalelovens § 36, hvorefter en aftale kan ændres eller tilsidesættes helt eller delvis, hvis det ville være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre den gældende.

Herudover omtaler lovudkastet eller forarbejderne ikke, hvad der forstås som urimeligt i denne sammenhæng. Det må dog antages, at jo længere fristen bliver ud over de 60 dage, jo højere vil risikoen være for, at denne anses for urimelig. Ligeledes kan der argumenteres for, at såfremt der ikke er ydre omstændigheder, der tilsiger en længere frist, er det sværere at anse en sådan for rimelig. Det samme gælder for større virksomheder, der ikke har brug for den likviditet, der ligger i en længere betalingsfrist.

Det er skyldner, der har bevisbyrden for, at en længere betalingsfrist end 60 dage er accepteret.

I henhold til lovens forarbejder vil en betalingsfrist på mere end 60 dage skulle være udtrykke-

ligt godkendt af fordringshaveren. Hvis vilkåret er indeholdt i en standardaftale, må det således kræves, at fordringshaverens opmærksomhed udtrykkeligt er blevet henledt på det pågældende vilkår.

Derimod anses en forlængelse i ensidigt fastsatte standardvilkår eller vilkår i standardaftaler som udgangspunkt ikke for at være accepteret af fordringshaveren, medmindre der er foretaget en henvisning hertil på anden måde. Dette uanset at øvrige bestemmelser i standardvilkår/standardaftaler godt kan anses for accepteret i øvrigt.

Det bemærkes i den forbindelse, at lovens forarbejder ikke går så vidt som at kræve en skriftlig accept fra fordringshaver, men accepterer at denne kan gives på anden måde, når blot vilkåret er tilstrækkeligt fremhævet for fordringshaver. Det må antages, at kravet for eksempel kan opfyldes ved at debitor ved afgivelse af en ordre specifikt anfører, at der gælder særlige betalingsvilkår og evt. henviser til det relevante punkt i sine standardbetingelser om forlænget betalingsfrist.

3.3 Aftaler mellem erhvervsdrivende og offentlige myndigheder

Hvis en aftale er indgået mellem en erhvervsdrivende og en offentlig myndighed, jf. pkt. 3.1, kan den aftalte betalingsfrist højst være 30 dage regnet fra det tidspunkt, da fordringshaver har afsendt eller fremsat anmodning herom. Justitsministeren bemyndiges dog til at fastsætte regler om en betalingsfrist på 60 dage for offentlige myndigheder, der udfører økonomiske aktiviteter af industriel og kommerciel karakter i visse situationer.

Det er ikke muligt at aftale en længere frist, når skyldner er en offentlig myndighed. I stedet vil der, såfremt der er behov herfor, kunne indgås aftale om ratevis betaling.

3.4 Aftale om ratevis betaling

Uanset om skyldneren er erhvervsdrivende eller en offentlig myndighed, kan der indgås aftale om ratevis betaling, under forudsætning af at den enkelte rates forfaldstid er fastsat i en betalingsplan, som er udtrykkeligt godkendt af fordringshaver.

Hver rate vil i så fald være omfattet af ovennævnte betalingsfrister på 60 henholdsvis 30 dage med mulighed for at aftale en længere frist, hvis der er tale om en aftale mellem erhvervsdrivende, jf. pkt. 3.2.

3.5 Godkendelses- eller kontrolprocedure

Såfremt der i henhold til en aftale omfattet af ovennævnte bestemmelser er fastsat en godken-

delses- eller kontrolprocedure, hvorved det skal konstateres om varen eller tjenesteydelsen er i overensstemmelse med det aftalte, må denne procedure højst tage 30 dage. Længere tid kan aftales efter samme principper som ved aftale om forlængelse af betalingsfrist, hvis dette ikke er urimeligt for fordringshaveren, jf. omtalen under pkt. 3.2.

4. Renter og inddrivelsesomkostninger

4.1 Morarente

Den nuværende morarente fastsættes til en årlig rente svarende til den af Nationalbanken fastsatte referencesats med et tillæg på 7 %. Nævnte tillæg foreslås forhøjet til 8 %. Denne forhøjede rentesats vil også være gældende i forbrugerforhold.

Det foreslås yderligere, at dette krav ikke skal kunne udelukkes ved aftale eller ved handelsbrug eller anden sædvane, ligesom renten ikke skal kunne reduceres, hvis debitor er en offentlig myndighed.

Ret til fast kompensationsbeløb i tilfælde af forsinket betaling

Det foreslås, at fordringshaver skal kunne kræve, at skyldneren betaler et fast kompensationsbeløb til dækning af inddrivelsesomkostninger i tilfælde af forsinket betaling, og at dette krav ikke skal kunne udelukkes ved aftale eller ved handelsbrug eller anden sædvane.

Gebyrets størrelse fastsættes af justitsministeren.

5 Vurdering af de nye regler

Med muligheden for at indgå aftaler om længere betalingsfrister end 60 dage, vil erhvervsdrivende, der i dag eksempelvis i kraft af deres forhandlingsposition har mulighed for at opnå længere kredittider, i vidt omfang fortsat kunne opretholde disse.

Det må forventes, at sådanne erhvervsdrivende i vidt omfang vil ajourføre deres forretningsbetingelser frem mod lovens ikrafttræden, således at vilkår om længere betalingsfrist end 60 dage fremhæves udtrykkeligt eller bekræftes skriftligt af fordringshaver.

Hvis vilkåret i øvrigt er tilstrækkeligt præcisereret overfor fordringshaver, vil det formentlig være vanskeligt at tilsidesætte dette som urimeligt, hvis debitor kan argumentere for dets saglighed, da der er tale om en aftale mellem erhvervsdrivende, og den pågældende – i princippet – vil kunne undlade at acceptere dette.

For så vidt angår de skærpede regler om renter og inddrivelsesomkostninger giver disse efter deres ordlyd en større sikkerhed for fordringshaveren, men i hvert fald for så vidt angår betydelige kunder, vil fordringshavere formentlig udvise en vis forsigtighed med at håndhæve disse regler.

6. Eksempel

En aftalebestemmelse om forlængelse af betalingsfrister kan være forholdsvis kort. Afgørende er, at fristen er særskilt aftalt eller tydeligt fremhævet overfor fordringshaveren, jf. pkt. 3.2.

En bestemmelse i en aftale kunne eksempelvis formuleres således:

“Parterne har udtrykkeligt aftalt, at betalingsbetingelserne er 90 dage netto fra faktureringsdatoen, hvilket parterne er enige om er rimeligt.”

En henvisning til særlige vilkår kunne eksempelvis formuleres således:

“Vi gør opmærksom på, at der gælder særlige betalingsvilkår herunder for så vidt angår betalingsfrister, jf. pkt. [] i vedlagte standardvilkår.”

Kontakt

Nicolai Hesgaard, Partner

Tel. +45 33 77 90 30

Mob. +45 30 37 96 30

E-mail nhe@mwblaw.dk

Henning Hedegaard Thomsen, Advokat

Tel. +45 33 77 90 18

Mob. +45 30 37 96 18

E-mail hht@mwblaw.dk